

verwoopen

A7

Amendement: 'Schrap de gezichtsscanners uit de Programmabegroting'

De gemeenteraad van Oss, in vergadering bijeen op 7 november 2024, behandelend de programmabegroting 2025 - 2028;

Constaterende dat,

- de gemeente Oss gezichtsscanners wil gaan inzetten om "identiteitsfraude" te voorkomen bij de aanvraag van nieuwe identiteitsbewijzen¹;
- een gezichtsscan² valt onder bijzondere persoonsgegevens, er gelden zeer strenge regels voor het gebruik van biometrische gegevens, omdat in beginsel het verboden is om bijzondere persoonsgegevens te verwerken³;
- een gezichtsscanner inbreuk maakt op de privacy van inwoners;
- de Ossenaar nooit expliciet heeft ingestemd met het gebruik van gezichtsscanners voor de aanvraag van privacybewijzen;
- onze burgemeester van de gemeente Oss heeft uitgesproken tijdens de raadsvergadering van 23 mei jl. dat zij de privacy van haar inwoners wil waarborgen:
*"Er zijn gewoon regels als het gaat om de bescherming van privacy"*⁴
- een investering in 'gezichtsscans en identiteitsbewijzen' een kostbare investering is⁵
- de burgemeester op 4 juli 2024 tijdens de raadsvergadering de toezegging heeft gedaan om te verifiëren bij de Autoriteit Persoonsgegevens of de inzet van gezichtsscanners is toegestaan, en om daar in september 2024 schriftelijk op terug te komen bij de Raad, zodat de raadsleden voor de begroting hierover geïnformeerd zijn, en: *"niet uit de begroting hoeven op te maken wat de stand van zaken is"*
- op basis van bovenstaande toezegging, de motie 'Schrap de gezichtsscanners uit de Kadernota' door de fractievoorzitter van FVD Oss is ingetrokken op 4 juli jl.
- Er naast de wettelijke discussie, nooit een ethische discussie met de Raad is gevoerd over de inzet van gezichtsscanners;
- De Autoriteit Persoonsgegevens een uiterst kritisch rapport (oktober 2024) heeft uitgegeven over de naleving van de wetgeving met betrekking tot privacy door (lokale) overheden⁶

¹ Zie pagina 159 van de Programmabegroting 2025 – 2028

² Gezichtsscan → Biometrische gegevens

³ Zie: <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/identificatie/biometrie/regels-voor-gebruik-biometrie#wanneer-is-iets-een-biometrisch-gegeven>

⁴ Zie: <https://dtvnieuws.nl/nieuws/artikel/burgemeester-buijs-botst-met-ddo-en-fvd-in-osse-raad-u-beschadigt-mijn-inwoners>

⁵ Inzet gezichtsscanners: 49.000 euro in 2025 en daarna jaarlijks 25.000 euro

⁶ 'Sectorbeeld Overheid' door de Autoriteit Persoonsgegevens (oktober 2024):
<https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/documenten/sectorbeeld-overheid>

Overwegende dat,

- de burgemeester niet schriftelijk is teruggekomen op de toezegging die zij heeft gedaan op 4 juli jl. en dat de gezichtsscanners toch zijn opgenomen in de begroting van 2025 – 2028;
- er geen volledige, betrouwbare toets is uitgevoerd van noodzakelijkheid en proportionaliteit voor het gebruik van gezichtsscanners (biometrische gegevens) van inwoners voor de afgifte van identiteitsbewijzen, er is hier niets over gecommuniceerd richting de Raad;
- de zeer omvangrijke IT-projecten bij overheden (en/of semi-overheid) tot heden niet geslaagd zijn⁷, enkele voorbeelden: de gegevens van vele burgers die zijn gelekt door de GGD in 2021, de datalek bij DUO en het toeslagenschandaal;
- onduidelijk is of het biometrisch materiaal opgeslagen blijft;
- er is geen wettelijke grondslag is voor het gebruik van gezichtsscanners⁸
- er enorme privacyrisico's kleven aan het verwerken van biometrische gegevens, zo kan er uit lichaamskenmerken worden afgeleid wat iemand zijn/haar gezondheidstoestand of etniciteit is, en wordt de traceerbaarheid vergroot;
- bij grootschalige opslag van biometrische gegevens, kan de blauwdruk worden gevormd voor een massasurveillance systeem;
- de [Autoriteit Persoonsgegevens](#) op 9 oktober 2024 tot de volgende drie conclusies komt binnen het sectorbeeld Overheid:
“ 1. De kennis van de privacywet- en regelgeving binnen overheidsorganisaties soms te wensen overlaat, in het bijzonder bij bestuurders.
2. De positie van de interne privacytoezichthouder, de functionaris gegevensbescherming (FG), in sommige gevallen onder druk staat.
3. Overheidsorganisaties soms bewust over de grenzen van de wet gaan. Bijvoorbeeld bij het signaleren van fraude (denk aan frauderisico-algoritmes). Maar ook het omgekeerde: dat bestuurders niet durven, omdat zij de privacywet- en regelgeving – onterecht – als belemmering zien.”⁹
- iedere extra of overbodige investering zeer onwenselijk is binnen de programmabegroting met het financiële rampjaar 2026 in het vooruitzicht

Besluit:

Om het gebruik van gezichtsscanning te schrappen uit de Programmabegroting 2025- 2028 van de gemeente Oss en de vrijvallende middelen toe te voegen aan de algemene reserve.

Marjolein van Hattem
Forum voor Democratie

⁷ Geslaagd: Nooit 100 procent waterdicht

⁸ Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB) concludeert dat er geen wettelijke grondslag is:
<https://nos.nl/artikel/2512680-gemeenten-willen-gezichtsscan-bij-nieuw-paspoort-om-identiteitsfraude-tegen-te-gaan>

⁹ <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/actueel/ap-signaleert-nog-altijd-privacyrisicos-bij-de-overheid>